

**Великотърновски университет
“Св. св. Кирил и Методий”**

ЕПОХИ

Историческо списание

Университетско издателство
“Св. св. Кирил и Методий”
Велико Търново, 2014

Редакционна колегия:

доц. д-р Валентин Спиридонов (главен редактор)

доц. д-р Анка Игнатова (научен секретар)

проф. д-р Петко Ст. Петков

доц. д-р Димитър Димитров

проф. д-р Иван Тодоров

доц. д-р Мария Иванова

доц. д-р Стефан Чохаджиев

Редактор Цветанка Рашкова

Уредник Ралица Къцаркова

Коректор Цветанка Рашкова

Редактори на броя:

доц. д-р Анка Игнатова

доц. д-р Лора Дончева

© Авторски колектив, 2014

© Университетско издателство “Св. св. Кирил и Методий”, 2014

гр. Велико Търново, ул. “Теодосий Търновски” № 2

ЕПОХИ

Историческо списание

на Великотърновския университет “Св. св. Кирил и Методий”

Книжка 2, 2013, година XXI, ММХIII, ISSN 1310-2141

**St. Cyril and St. Methodius
University of Veliko Tarnovo**

EPOHI

Journal of History

St. Cyril and St. Methodius
University Press
Veliko Tarnovo, 2014

Editorial Board

Valentin Spiridonov, Associate Prof., Ph. D. (Editor-in-chief)

Anka Ignatova, Associate Prof., Ph. D. (Secretary)

Petko S. Petkov, Prof., Ph. D.

Dimitar Dimitrov, Associate Prof., Ph. D.

Ivan Todorov, Prof., Ph. D.

Maria Ivanova, Associate Prof., Ph. D.

Stefan Chohadziev, Associate Prof., Ph. D.

Asaistant Editor: Tsvetanka Rashkova

Editorial Assistant: Ralitsa Katsarkova

Proof-Reader: Tsvetanka Rashkova

Editors of the Journal:

Anka Ignatova, Associate Prof., Ph. D.

Lora Doncheva, Associate Prof., Ph. D.

EPOHI

Journal of History

Of St. Cyril and St. Methodius University of Veliko Tarnovo

Volume 2, 2013, XXI, MMXIII, ISSN 1310-2141

В настоящия брой на списание „Епохи” се публикуват доклади на участници в международната научна конференция **„КОМУНИСТИЧЕСКИТЕ РЕЖИМИ В ИЗТОЧНА ЕВРОПА – НАДЕЖДИ, РАЗОЧАРОВАНИЯ, РАВНОСМЕТКА”**, проведена на 20–21 март 2012 г. във Великотърновския университет.

Конференцията се осъществява в рамките на проект **„ПАМЕТ ЗА МИНАЛОТО ЗА БЪДЕЩО ОТВОРЕНО ОБЩЕСТВО”** (OPENNESS – 2011-3595/001-001) с подкрепата на програма „Европа за гражданите” (2007–2013) на Европейския съюз.

Материали са публикувани на английски език на следния интернет адрес: <http://openness.negruvoda.ro/>

Списание “Епохи” излиза 2 пъти в годината.

Материалите за публикуване се изпращат на електронната поща на редколегията или се предават на електронен носител на посочения адрес. Задължително е всички материали да са и с преведено на английски език заглавие и изписано на латиница името на автора, а студиите, статиите и научните съобщения да имат също преведено на английски език резюме и ключови думи. Бележките да бъдат последователно номерирани с индекси в текста и изнесени в края на материала.

Авторите носят отговорност за точността на цитатите и на библиографските сведения.

Ръкописи не се връщат.

АДРЕС ЗА КОРЕСПОНДЕНЦИЯ:

ВТУ „Св. св. Кирил и Методий”
Исторически факултет, кабинет 530
ул. „Теодосий Търновски” № 2
гр. Велико Търново, 5003
тел: 618 336, Ралица Къцаркова
EMAIL: epohi@abv.bg

EDITORIAL ADDRESS:

St. Cyril and St. Methodius University of Veliko Tarnovo
Faculty of History, Room 530
2 T. Tarnovski str.
5003 Veliko Tarnovo
EDITORIAL TELEPHONE: 618 336 (Ralitsa Katsarkova)
EDITORIAL EMAIL: epohi@abv.bg

ЕПОХИ

Книжка 2, год. XXI, 2013

СЪДЪРЖАНИЕ

СТАТИИ И СЪОБЩЕНИЯ

Николай Поппетров

Образът и зад него: Съчетанието
реално – мнимо в реконструкциите
за комунистическия режим 11

Анка Игнатова

Архивните документи като
инструмент в ръцете на
комунистическата власт 31

Илияна Марчева

Метаморфози на паметта за
социализма 51

Искра Баева

Механизми за налагане на
комунистическите режими в
България и Унгария в първите
следвоенни години 59

Николай Проданов

Антикомунистическата съпротива в
България след 1944 г.: бележки по
досегашните изследвания,
тематиката и основните
проблемни въпроси 70

Лора Дончева

За групата анархисти-емигранти,
действала в района на с. Павел баня,
Казанлъшко, през 1953–1954 г. (по
документи от ДА – В. Търново) 83

Даниел Вачков

Паричната обмяна в България
през 1947 г. – форма на
финансова репресия 105

Петко Ст. Петков

Българската историография от
9 септември 1944 г. до 10 ноември
1989 г. за отношенията между
православната църква и държавната
власт в България (1878–1912 г.) . 112

Александър Гребенаров

БКП и македонският въпрос след
Втората световна война. Разпадане
на бежанските организации 123

Милен Михов

България и българите в идеологията
на югославските комунисти 138

Младен Сърбиновски Фалсификатот со друг фалсификат се брани	148	Мargarита Карамихова Божественото наказание (етнологија на спомените за агресивната атеистична политика)	182
Евгения Калинова Културата и идеологическият императив зад „железната завеса“ в началото на Студената война	155	Илијана Ганчева Државна намеса в личниот и културен живот на българските турци в годините на комунистичкиот режим	210
Анелија Александрова Институционалните механизми како регулатор в сферата на монументалните изкуства през социјалистичкиот период	172	Мария Желязкова Празници и ритуали на студентите във Великотърновскиот универзитет (1963–1989 г.)	221
		Автори на број	231

EPOHI

Volume 2, XXI, 2013

CONTENTS

ARTICLES AND REPORTS

Nikolai Poppetrov

The Image and Beyond it: Correlation of Real – Imaginary in Reconstruction of the Communist Regime 11

Anka Ignatova

Archival **Documents** as a Tool in the Hands of the Communist Authority 31

Iliyana Marcheva

Memory's Metamorphoses of Communism 51

Iskra Baeva

Communist Regimes in Bulgaria and Hungary – Mechanisms of Imposing in the First Postwar Years 59

Nikolai Prodanov

Anticommunist Resistance in Bulgaria after 1944: Notes on the Current Research and Main Topics 70

Lora Doncheva Grigorova

The Group of Immigrant Anarchists, that Acted in the Vicinity of Pavel Banya Village, Kazanlak District in 1953–1954 (Documents from Veliko Tarnovo State Archive) 83

Daniel Vachkov

The Changeover in Bulgaria in 1947 as a Form of Financial Repression 105

Petko St. Petkov

Bulgarian Historiography from September 9, 1944 until November 10, 1989 about the Relations between the Orthodox Church and the State Power in Bulgaria (1878–1912) 112

Alexander Grebenarov

The Bulgarian Communist Party and the Macedonian Question after World War II. The dissolution of the refugee organizations 123

Milen Mihov Bulgaria and the Bulgarians in the Ideology of Yugoslav Communists	138	Margarita Karamihova The Divine Punishment (Ethnology of Memories Concerning Communists' Aggressive Atheistic Policies) ...	182
Mladen Srbinovski Falsification is Defended by Another Falsification	148	Iliyana Gancheva State Intervention in the Personal and Cultural Life of the Bulgarian Turks During the Years of Communist Regime	210
Evgenia Kalinova Culture and Ideological Imperative behind the „Iron Curtain” in the Beginning of the Cold War	155	Mariya Zhelyazkova Celebrations and Rituals of the Students at University of Veliko Tarnovo (1963–1989)	221
Anelia Aleksandrova Institutional Mechanisms as a Regulator in the Field of Monumental Arts During the Socialist Period	172	Authors of the journal	231